

แนวปฏิบัติในการจดจำนำ¹หรือการรับหลักทรัพย์เป็นประกันการชำระหนี้²และการขายทอดตลาด
หลักประกันที่เป็นตราสารหนี้³ สำหรับการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์

1. การจดจำนำหรือการรับหลักทรัพย์เป็นประกันการชำระหนี้

ผู้รับจำนำหรือผู้รับหลักประกัน (ต่อไปในแนวปฏิบัตินี้รวมเรียกว่า “ผู้รับหลักประกัน”) ต้องดำเนินการจดจำนำหรือรับตราสารหนี้เป็นประกันการชำระหนี้ให้เป็นที่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) เช่นต้องมีหนังสือแจ้งการจำนำ มีการส่งมอบตราสารหนี้ จดลงทะเบียนการจำนำไว้กับนายทะเบียนตราสารหนี้ดังกล่าว เป็นต้น เว้นแต่ตราสารหนี้ดังกล่าวได้มีการบันทึกข้อมูลในระบบของตลาดหลักทรัพย์⁴ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือบันทึกในระบบของธนาคารแห่งประเทศไทยตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด⁵ หรือเป็นที่ปฏิบัติตามบทบัญญัติตามกฎหมายอื่น

2. การบังคับหลักประกัน

ในกรณีที่เกิดเหตุให้มีการบังคับหลักประกันให้ผู้รับหลักประกันดำเนินการบังคับหลักประกัน ดังนี้

2.1 ผู้รับหลักประกันต้องมีหนังสือติดตามให้มีการชำระหนี้ให้เป็นที่ปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด

2.2 การบังคับหลักประกันให้เป็นการขายทอดตลาดตามที่กำหนดในแนวปฏิบัตินี้ ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

2.2.1 กรณีเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ผู้รับหลักประกันสามารถมีสิทธินำตราสารหนี้ที่เป็นประกันนั้นไปขายในตลาดหลักทรัพย์ตามวิธีที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

2.2.2 กรณีตราสารหนี้ที่มีกฎหมายอื่นกำหนดวิธีไว้เป็นการเฉพาะ

¹ การจดจำนำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

² การรับหลักทรัพย์เป็นประกันการชำระหนี้ตามมาตรา 228/1 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

³ ประเภทของหลักทรัพย์ต้องเป็นไปตามประกาศว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

⁴ รวมถึงบริษัทจำกัดที่ตลาดหลักทรัพย์จัดตั้งขึ้นและถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น หรือศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. (มาตรา 224

มาตรา 228/1 และมาตรา 228/2

⁵ มาตรา 229

2.3 การขายทอดตลาด ผู้ทอดตลาดต้องโฆษณาการขายทอดตลาดหลักทรัพย์ที่ถูกบังคับหลักประกันเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ผู้ราคาในการขายทอดตลาดและเข้าร่วมการขายทอดตลาดได้

2.4 ในการขายทอดตลาด ผู้ทอดตลาดต้องดำเนินการเกี่ยวกับการขายทอดตลาด ดังนี้

ก. ประกาศขายทอดตลาด

(1) ข้อมูลที่ต้องระบุในประกาศขายทอดตลาด

(1.1) ช่องทางในการเข้าร่วมการขายทอดตลาด

(1.2) วันและเวลาในการขายทอดตลาด โดยให้กำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดการขายทอดตลาด โดยช่วงเวลาการขายทอดตลาดที่กำหนดจะต้องมีความเหมาะสม ไม่เป็นการกีดกันบุคคลใดเป็นการเฉพาะ อย่างน้อยไม่น้อยกว่า 30 นาที

(1.3) รายละเอียดของหลักทรัพย์ที่จะขายและภาระติดพัน (ถ้ามี) กรณีที่หุ้นกู้ที่เสนอขายมีข้อจำกัดการโอน เช่น ต้องเสนอขายให้กับผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่ หรือผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ จะต้องระบุข้อจำกัดดังกล่าวไว้ในประกาศขายทอดตลาดด้วย

(1.4) คุณสมบัติของผู้เข้าผู้ราคา โดยอย่างน้อยต้องระบุให้ผู้ผู้ราคาต้องทำการผู้ราคาผ่านผู้ค้าตราสารหนี้เท่านั้น และในกรณีหุ้นกู้ที่เสนอขายมีข้อจำกัดการโอน เช่น ต้องเสนอขายให้กับผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่ หรือผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ จะต้องระบุคุณสมบัติของผู้เข้าผู้ราคาให้ตรงกับข้อจำกัดการโอนดังกล่าวด้วย

(1.5) นายทะเบียนของหลักทรัพย์ที่ขายทอดตลาด

(1.6) ราคาเปิดขายทอดตลาด

(1.7) กิริยาดกลงขาย โดยดำเนินการตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยกำหนด

(1.8) เงื่อนไขและข้อสัญญา ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดที่ผู้ผู้ราคาสูงสุดต้องตกลงผูกพันกับคำผู้ราคาดังกล่าว

(1.9) กรณีผู้ขายหรือตัวแทนของผู้ขายจะร่วมเข้าผู้ราคาด้วยให้ระบุการถือสิทธิของผู้ขายที่จะเข้าผู้ราคาด้วย

(1.10) ผู้เข้าร่วมผู้ราคาต้องทำการเสนอราคาผ่านผู้ค้าตราสารหนี้เท่านั้น

(1.11) วันชำระราคาและส่งมอบตราสารหนี้ (Settlement date)

(2) วิธีการประกาศขายทอดตลาด

(2.1) ให้โฆษณาประกาศขายทอดตลาดโดยการเปิดเผยเป็นการทั่วไปผ่านช่องทางปกติในการติดต่อสื่อสารกับลูกค้าที่ทำธุรกรรมหลักทรัพย์ประเภทที่ขายทอดตลาดนั้น รวมถึงสามารถประกาศในเว็บไซต์ของผู้รับหลักประกัน และผู้ทอดตลาด (ถ้ามี)

(2.2) ส่งประกาศขายทอดตลาดให้ผู้ให้หลักประกันและลูกหนี้

(3) ระยะเวลาในการประกาศขายทอดตลาดล่วงหน้า

การประกาศขายทอดตลาดให้กระทำล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 วันก่อนวันเปิดขายทอดตลาด ทั้งนี้ หากประกาศภายในเวลา 14.00 น. ของวันทำการใด ๆ ให้ถือว่าเป็น 1 วัน และสามารถขายทอดตลาดได้ในวันทำการถัดไป

(4) วันขายทอดตลาด

ให้ทำการขายทอดตลาดได้เฉพาะในวันทำการตามประกาศของสำนักงาน ก.ล.ต.

ข. กำหนดราคาเปิดขายทอดตลาดอาจกำหนดเป็นราคาที่แน่นอนหรือแหล่งอ้างอิงที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถรู้หรือคำนวณได้ว่าเป็นราคาใด เช่น ราคาที่อ้างอิงจากสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย เป็นต้น เป็นราคาเปิดขายทอดตลาด

ค. การดำเนินการขายทอดตลาด

ช่องทางและรูปแบบการส่งคำสั่งราคาให้เป็นไปตามที่สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย กำหนด

(1) การขาย

(1.1) คำสั่งราคาให้ประกอบไปด้วยจำนวนและราคาที่เข้าสู่โดยส่งไปยังผู้ทอดตลาดผ่านช่องทางตามที่ได้ประกาศไว้ใน ก. (1) (1.1)

(1.2) กำหนดกระบวนการให้ผู้ส่งราคาสามารถส่งคำสั่งราคายังผู้ทอดตลาดได้ตลอดช่วงระยะเวลาขายทอดตลาด และเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวผ่านระบบหรือเว็บไซต์ของผู้ทอดตลาด และจะต้องจัดเก็บข้อมูลการส่งคำสั่งราคาให้ครบถ้วน

(1.3) ผู้ทอดตลาดต้องจัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่ความเคลื่อนไหวของคำสั่งราคาให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้มีการแข่งขันราคาได้

(1.4) ผู้ทอดตลาดจะต้องตกลงทำสัญญากับผู้ส่งราคาที่ให้คำสั่งราคาที่ดีที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับคำสั่งราคาจากผู้ส่งรายอื่นที่ส่งคำสั่งราคาเข้ามาโดยชอบ

(2) การเปิดเผยข้อมูลคำสั่งราคา

ผู้ทอดตลาดต้องมีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการขายทอดตลาดให้ผู้มีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดนั้นเมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอในภายหลัง

(3) การรับรองการขายทอดตลาด

ผู้ทอดตลาดมีหน้าที่ออกใบรับรองการขายทอดตลาดให้แก่ผู้ส่งราคาสูงสุดโดยใบรับรองที่ออกอย่างน้อยต้องระบุชื่อของเจ้าของตราสารหนี้ ผู้โอนและผู้รับโอน ชื่อตราสารหนี้ จำนวนที่โอน และวันที่ขายทอดตลาดให้แก่ผู้ส่งราคาสูงสุดนั้น

ง. การดำเนินการโอนตราสารหนี้ เพื่อให้การโอนหลักทรัพย์เป็นไปตามแบบของกฎหมาย เช่น ม.51 และ ม.55 พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ ซึ่งกรณีการโอนหุ้นกู้ระบุชื่อผู้ถือจะสมบูรณ์ต่อเมื่อ

มีการสลักหลังและส่งมอบใบหลักทรัพย์แก่ผู้รับโอน และกรณีการโอนหุ้นกู้ชนิดไม่ระบุชื่อผู้ถือจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ส่งมอบใบหลักทรัพย์ให้แก่ผู้รับโอน เป็นต้น

สำหรับการโอนหุ้นกู้ที่ฝากไว้กับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์นั้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์และหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง

จ. การดำเนินการของนายทะเบียนหลักทรัพย์

นายทะเบียนหลักทรัพย์สามารถยึดถือตามหนังสือรับรองที่ผู้ทอดตลาดออกให้แก่ผู้ผู้ราคาสูงสุดเพื่อประกอบการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องของนายทะเบียนได้ รวมถึงเอกสารอื่นใดที่นายทะเบียนหลักทรัพย์กำหนด เช่น หนังสือบอกกล่าวทวงถามให้ชำระหนี้ เอกสารแสดงตนของผู้รับโอน เป็นต้น